

RAPORT FINAL

asupra studiului complet al temei

PROIECTUL DE CERCETARE: *"Aplicații ale analizei matematice în teoria numerelor, optimizare, ecuații diferențiale, alte domenii de cercetare matematică sau multidisciplinară"*

COORDONATOR: Prof. Dan Tiba

RAPORTOR: Radu Budaca

Obiectivul 1: *Studiul proprietăților spectrale ale soluției Hamiltonianului Bohr pentru un potențial sextic general având două minime de adâncimi diferite.*

- Determinarea condițiilor pentru care potențialul sextic efectiv al unui Hamiltonian Bohr 5-dimensional realizează două minime degenerate în energie.
- Realizarea unei analize a proprietăților spectrale, electomagnetice, precum și de tunelare de-a lungul căii alese din spațiul parametrilor.
- Identificarea cazurilor unde se realizează o coexistență a formelor în starea fundamentală.
- Aplicarea formalismului la izotopi cu posibilă coexistență a formelor.

Proprietățile macroscopice ale nucleelor atomice sunt de regulă descrise cu ajutorul unor modele colective. În particular, modelul Bohr-Mottelson [1] oferă o imagine fenomenologică consistentă printr-o descriere cuantică completă a fluctuațiilor suprafetei nucleare. Premisa acestui model este folosirea unor variabile geometrice asociate formei nucleare. Pentru cazul deformării cvadrupolare, se folosesc două variable de formă, care împreună cu cele trei unghiuri Euler ce descriu rotațiile nucleare, formează un spațiu al fazelor de dimensiunea cinci. Hamiltonianul Bohr general asociat este construit ca suma unui operator cinetic cu o masă efectivă tensorială, definit în acord cu principiul de cuantificare Pauli-Podolski [2], și un potențial dependent doar de variabilele de formă. Diagonalizarea numerică a Hamiltonianului Bohr în forma sa cea mai generală a fost

abordată încă de la introducerea modelului, materializându-se în aşa-numitul Model Geometric Colectiv [3–6]. În ciuda succesului său, acest model suferă de mai multe neajunsuri, care îl fac dificil de implementat pentru calcule directe. Limitele exact rezolvabile [7,8] însă conțin puțini parametri și oferă calcule calitative surprinzătoare de bune. Totodată, aceste soluții sunt foarte bune doar pentru descrierea crudă a unor aspecte limitate ale excitațiilor colective. O varietate mai mare a comportărilor colective este în prezent accesibilă prin intermediul Modelului Algebric Colectiv [9], care reprezintă o variantă tractabilă computațional a modelului geometric colectiv general. Totuși, la fel ca în cazul soluțiilor analitice, complexitatea potențialelor colective abordabile este limitată la cazul cu un singur minim global în spațiul variabilelor de deformare, chiar dacă de data aceasta curvatura minimului este arbitrară. Acest lucru, împiedică aplicarea efectivă a modelului la nuclee tranziționale, ale căror forme, prin definiție și observație, nu sunt nici sferice și nici deformate.

Potențialul critic pentru o tranziție de fază corespunde fie unei gropi plate ori unui profil cu două gropi. Primul caz implică un amestec maxim al formelor, în timp ce cea de-a doua situație corespunde unui scenariu în care cele două forme corespunzătoare gropilor de potențial coexistă [10]. Observațiile experimentale sugerează faptul că realitatea este undeva la mijloc. Lipsa unei forme determinante pentru nucleele tranziționale constituie un impediment major pentru modelarea teoretică a punctului critic asociat acestora. Acest impas a fost oarecum ocolit inițial prin introducerea unor soluții particulare pentru Hamiltonianul Bohr bazate pe un potențial analitic de tip groapă dreptunghiulară infinită, care ignoră posibila barieră ce ar separa cele două minime de deformare între care s-ar face tranziția de fază. Astfel de soluții cum ar fi $E(5)$ [11], $X(5)$ [12] și multe altele, au devenit în scurt timp adevărate puncte de referință pentru studiul atât teoretic cât și experimental al fenomenelor colective critice din nucleele atomice [13]. Astfel, s-a aflat că aceste soluții sunt strâns legate de simetria dinamică Euclideană [14]. Acest rezultat vine ca o consecință a solvabilității exacte a acestor modele. Este atunci natural să presupunem că simetria dinamică Euclidiană ar putea juca un rol important și în descrierea unei tranziții de fază ce trece printr-un punct critic ce implică și coexistența de forme.

În cadrul acestui studiu, am considerat funcții Bessel de ordinul unu pentru diagonalizarea unui Hamiltonian Bohr pentru un potențial cu două minime în variabila de

deformare β ce definește abaterea formei nucleare de la sfericitate. Funcțiile și implicit ecuația Bessel sunt strâns legate de simetria dinamică Euclidiană. Într-adevăr, operatorul Casimir al grupului Euclidian coincide cu ecuația pentru funcțiile Bessel de ordinul unu. Scopul propus este de a oferi o cale simplă pentru a obține spectrul energetic pentru cea mai simplă dar totodată cea mai generală formă a unui potențial colectiv cu două minime în variabila β . Gama imensă de aspecte spectrale și dinamice conținute într-un astfel de formalism este folosită pentru investigarea fenomenului de amestec și coexistență a formelor nucleare.

Se folosește Hamiltonianul Bohr [16]

$$H = -\frac{\hbar^2}{2B} \left[\frac{1}{\beta^4} \frac{\partial}{\partial \beta} \beta^4 \frac{\partial}{\partial \beta} - \frac{\hat{\Lambda}^2}{\beta^2} \right] + V(\beta, \gamma), \quad (1)$$

unde B este masa considerată independentă de variabilele de deformare, iar

$$\hat{\Lambda}^2 = -\frac{1}{\sin 3\gamma} \frac{\partial}{\partial \gamma} \sin 3\gamma \frac{\partial}{\partial \gamma} + \sum_{k=1}^3 \frac{\hat{L}_k^2}{4 \sin^2(\gamma - 2\pi k/3)}, \quad (2)$$

este operatorul Casimir $SO(5)$ ce descrie rotațiile din spațiul cinci-dimensional. Funcția proprie a acestui operator Casimir este așa-numita armonică sferică $SO(5)$ $\mathcal{Y}_{\tau\alpha LM}(\gamma, \Omega)$ [17], ce este indexată de numărul cuantic de senioritate τ [18]. Senioritatea definește și valoarea proprie corespunzătoare a Casimirului $SO(5)$ [19]:

$$\hat{\Lambda}^2 \mathcal{Y}_{\tau\alpha LM}(\gamma, \Omega) = \tau(\tau+3) \mathcal{Y}_{\tau\alpha LM}(\gamma, \Omega). \quad (3)$$

L este momentul cinetic intrinsec, M proiecția sa, iar α este numărul cuantic lipsă ce deosebește multiplele realizări ale aceluiași moment cinetic în cadrul unui multiplet de senioritate bine determinată. Dacă potențialul este funcție doar de variabila β , atunci întreg Hamiltonianul (1) va conține simetria grupului special ortogonal al rotațiilor în cinci dimensiuni $SO(5)$. În acest caz, funcția totală poate fi factorizată ca $\Psi_{\xi\tau\alpha LM} = R_{\xi\tau}(\beta) \mathcal{Y}_{\tau\alpha LM}(\gamma, \Omega)$, ξ jucând rolul numărului cuantic al excitațiilor datorate variabilei β . Această instanță a Hamiltonianului Bohr se spune că este γ -instabilă.

Pentru îndeplinirea obiectivului propus se va folosi potențialul sextic:

$$\frac{2B}{\hbar^2} V(\beta) = v(\beta) = \beta^2 - a\beta^4 + b\beta^6, \quad (4)$$

și metoda de diagonalizare introdusă în [10,15]. Acest potențial are două minime, cu unul în origine, atunci când $b > 0$ și $a^2 > 3b$. Diagonalizarea Hamiltonianului Bohr asociat

unui astfel de potențial este realizată cu ajutorul unei baze construite ca o dezvoltare de tip Bessel-Fourier [20], unde funcțiile componente sunt definite astfel:

$$\tilde{R}_{\tau n}(\beta) = \frac{\sqrt{2}\beta^{-\frac{3}{2}} J_\nu(z_n^\nu \beta / \beta_W)}{\beta_W J_{\nu+1}(z_n^\nu)}. \quad (5)$$

Funcțiile bazei sunt determinate de o alegere potrivită a parametrului de limită β_W . Aceasta definește o ecuație de tip radial pentru un potențial groapă infinită, a cărei soluții sunt exprimate ca funcții Bessel de ordinul unu J_ν cu $\nu = \tau + 3/2$ și zerourile sale z_n^ν . Soluția finală reprezentată ca o dezvoltare Bessel-Fourier este atunci dată de:

$$R_{\xi\tau}(\beta) = \sum_{n=1}^{n_{Max}} A_n^\xi \tilde{R}_{\tau n}(\beta), \quad (6)$$

unde n_{Max} este dimensiunea bazei trunchiate, în timp ce ξ deosebește ordinul soluției diagonalizării matricii Hamiltonianului:

$$H_{nm} = \left(\frac{z_n^\nu}{\beta_W} \right)^2 \delta_{nm} + \frac{2 \sum_{i=1}^3 v_i (\beta_W)^{2i} I_{nm}^{(\nu\nu, 2i)}}{J_{\nu+1}(z_n^\nu) J_{\nu+1}(z_m^\nu)}, \quad (7)$$

unde $v_1 = 1, v_2 = -a, v_3 = b$. Integrala

$$I_{nm}^{(\nu\mu, k)} = \int_0^1 x^{k+1} J_\nu(z_n^\nu x) J_\mu(z_m^\mu x) dx, \quad x = \beta/\beta_W, \quad (8)$$

este determinată numeric sau apelând la relații de recurență [20].

Parametrul de limită ce definește baza de diagonalizare depinde în general de starea calculată, precizia cu care se dorește determinarea energiei acestei stări, de dimensiunea trunchierii bazei, precum și de potențialul folosit. În acest studiu, a fost fixat un parametru de limită β_W comun pentru toate stările considerate. Acest lucru a fost realizat prin fixarea în prealabil a dimensiunii bazei de diagonalizare și apoi creșterea incrementală a parametrului de limită începând cu valoarea unde se află cel de al doilea minim al potențialului, până când energiile tuturor stărilor considerate ating o convergență satisfăcătoare în ceea ce privește precizia prestabilită. Astfel, limita β_W va depinde doar de parametrii potențialului sextic și în consecință nu este un parametru liber. Avantajul bazei de diagonalizare folosite constă în faptul că partea solicitantă din punct de vedere computațional este reprezentată doar de integralele (8) care nu depind de nici un parametru. Astfel, aceste integrale trebuie calculate doar o singură dată și apoi factorizate de coeficienții a și b ai potențialului pentru a calcula matricea Hamiltonianului.

Pentru o mai bună înțelegere a dinamicii sistemului ce reiese din prezența a două minime în potențialul colectiv, ecuația diferențială (1) cu (4) este transcrisă într-o formă Schrödinger unidimensională prin schimbarea de funcție:

$$R_{\xi\tau}(\beta) = f_{\xi\tau}(\beta)/\beta^2. \quad (9)$$

Prin acest procedeu se obține potențialul efectiv:

$$v_{eff}(\beta) = \frac{\tau(\tau + 3) + 2}{\beta^2} + \beta^2 - a\beta^4 + b\beta^6. \quad (10)$$

Datorită contribuției centrifugale, minimul din zero al potențialului original este deplasat atât ca valoare cât și ca poziție în cadrul reprezentării potențialului efectiv. Această contribuție centrifugală ce vine de la gradele de libertate hyper-rotaționale afectează chiar și starea fundamentală. Într-adevăr, atunci când $\tau = 0$, contribuția centrifugală $2/\beta^2$ nu dispăre. În aceste condiții, este posibil ca un potențial colectiv sextic cu două minime să fie de fapt asociat unei probleme efective pentru un potențial cu un singur minim, fără efecte de coexistență. Din acest punct de vedere, se poate afirma că potențialul efectiv conține mai multă informație despre proprietățile dinamice ale sistemului descris.

Variația parametrilor a și b ce definesc potențialul sextic produce o mare diversitate de comportări dinamice colective incluzând și cazuri exotice [10]. Efectul variației adiabatice a fiecărui parametru asupra proprietăților spectrale este dificil de extras într-o manieră edificatoare. Este posibil totuși să se aleagă o cale în spațiul parametrilor a și b caracterizată de anumite proprietăți specifice ale potențialului sextic ce ar fi de interes. În acest studiu am ales să cercetez proprietățile oferite de modelul propus în cazul când potențialul efectiv pentru $\tau = 0$ ce descrie atât starea fundamentală cât și stările β excitate 0^+ , are două minime degenerate în energie. Evident, o astfel de restricție este orientată spre o interpretare geometrică a coexistenței de forme în stările de energie joasă și impune o relație funcțională între cei doi parametri a și b ai potențialului. Funcția $a = f(b)$ este determinată numeric și corespunde unei evoluții de la bariere înalte și subțiri consemnante de valori mici ale lui a la bariere joase și extinse obținute la valori mari ale lui a .

Pentru aplicațiile numerice am considerat o bază de dimensiunea $n_{Max} = 30$. O astfel de trunchiere a bazei și determinarea parametrului de limită β_W corespunzător, garantează că orice mărire a bazei va produce modificări ale energiilor considerate ce vor fi mai mici decât precizia prestabilită de 10^{-7} a energiilor absolute care sunt de ordinul

unităților. Dat fiind faptul că baza de diagonalizare este special menită pentru potențiale cu mai multe minime, performanța acesteia este comparată cu tradiționala diagonalizare în baza stărilor oscilatorului armonic sferic din cinci dimensiuni. Se constată că în cazul parametrilor a și b ce realizează un potențial efectiv pentru starea fundamentală cu două minime degenerate și cu o barieră separatoare moderată ce permite tunelarea dintre ele, baza propusă cu parametrul fixat inițial pentru dimensiunea $n_{Max} = 30$ converge de două ori mai repede cu creșterea dimensiunii bazei decât în cazul funcțiilor de oscilator. Acest lucru nu este întâmplător, deoarece bazele construite pe funcții de oscilator sferice sau deformate oferă un câștig în rata de convergență pentru un minim cu prețul scăderii preciziei pentru cel de al doilea minim al potențialului.

Fenomenologia asociată dinamicii sistemului din starea fundamentală și stările β excitate cu $\tau = 0$ ce urmează calea din spațiul parametrilor a și b corespunzătoare unui potențial efectiv pentru $\tau = 0$ cu două minime degenerate, poate fi extrasă din evoluția soluțiilor evidențiată în distribuția probabilității de deformare β :

$$\rho_{\xi\tau}(\beta) = [R_{\xi\tau}(\beta)]^2 \beta^4. \quad (11)$$

Astfel, pentru valori mici ale lui $a = f(\beta)$, atunci când bariera separatoare este foarte înaltă, starea fundamentală este localizată în groapa cu deformare mare, iar prima stare β excitată este localizată în groapa de deformare mică. În această situație, datorată impenetrabilității barierei separatoare, cele două stări precum și benzile rotaționale construite pe acestea până la o anumită frecvență nu interacționază între ele și posedă deformări β medii extrem de diferite. Din punct de vedere fenomenologic, această imagine corespunde unei coexistențe de forme nucleare definite ca existența într-un singur nucleu a unor seturi de stări cu caracteristici aparținând la forme foarte distințe [21].

Crescând parametrul a de-a lungul funcției $a = f(b)$ specificate, bariera devine mai joasă și începe să intervină tunelarea cuantică dintre cele două gropi, fapt reflectat într-un schimb de probabilitate de distribuție a deformării între cele două gropi de potențial. Când se întâmplă acest lucru, probabilitatea de distribuție a deformării pentru primele două stări 0^+ începe să prezinte o formă cu două vârfuri. Apariția celor două vârfuri în starea $0^+ \beta$ excitată este datorată formării unui nod în funcția de undă asociată. Acest lucru este specific unei stări excitate vibrațional unde cele două vârfuri emergente corespund la deformarea punctelor de întoarcere a vibrației [22]. Funcția de undă în variabila

β a stării fundamentale, din contra, nu are un nod. Dar chiar și așa, totuși prezintă și ea o distribuție de probabilitate a deformării cu două vârfuri. Din punct de vedere fenomenologic, acest lucru este înțeles prin prisma fenomenului de coexistență în același nucleu dar și în aceeași stare, a două forme foarte diferite. În același raționament, excitația β este rezultatul unei vibrații mai generale între două minime [22–24]. Acest caz special este asociat cu așa-numitul fenomen de coexistență a formelor cu amestec [21].

În sfârșit, atunci când bariera separatoare este sub nivelul stării fundamentale, efectul acesteia începe să scadă până devine complet neglijabil. Apogeul acestei tendințe constă în obținerea unei funcții de undă pentru starea fundamentală cu un profil al probabilității de deformare având un singur vârf foarte extins ce cuprinde ambele gropi de potențial. În același timp, starea $0^+ \beta$ excitată va căpăta un caracter vibrațional mult mai pronunțat. Toate aceste aspecte sunt bine-cunoscute ca fiind signaturi ale fluctuațiilor mari ale formei nucleare ce au loc în punctele critice ale tranziției de fază dintre forma sferică și cea deformată a nucleului atomic.

Degenerarea stărilor teoretice conform grupului $SO(5)$ este rar regăsită în spectrele colective experimentale. Pentru a îmbunătăți aplicabilitatea formalismului, realizarea experimentală a acestuia este căutată cu un termen rotațional invariant la grupul $SO(3)$, folosit pentru desfacerea multipleșilor de senioritate în componente cu moment cinetic distinct. Justificarea teoretică a unui astfel de termen vine din considerente de simetrie. Modelul Bohr în general satisfacă o algebră Heisenberg-Weyl ce generează grupul $HW(5)$ [25]. Funcțiile de undă ale bazei de diagonalizare folosite în acest studiu sunt clasificate conform numerelor cuantice asociate lanțului de subgrupuri:

$$E(5) \subset SO(5) \subset SO(3) \subset SO(2), \quad (12)$$

$$\xi \qquad \tau \qquad L \qquad M$$

unde $E(5)$ este simetria dinamică pentru soluția Hamiltonianului Bohr γ -instabil cu un potențial de tip groapă dreptunghiulară infinită pentru variabila β , iar $SO(D)$ sunt grupurile speciale ortogonale ale rotațiilor în $D = 2, 3$ și 5 dimensiuni. Atunci, produsul semi-direct $[HW(5)]E(5)$ definește grupul de simetrie dinamică care este potrivit pentru tratarea Hamiltonianului Bohr în varianta sa γ -instabilă cu un potențial ce are mai multe minime. Cea mai generală formă a Hamiltonianului într-o astfel de simetrie este dat de suma operatorilor Casimir din lanțul de subalgebrelor al grupului și un potențial în variabila

β

$$H_{[HW(5)]E(5)} = c_1 C[E(5)] + c_2 C[SO(5)] + c_3 C[SO(3)] + V(\beta), \quad (13)$$

unde $c_i (i = 1, 2, 3)$ sunt parametri liberi. Operatorul Casimir al lui $E(5)$ este exact operatorul cinetic al Hamiltonianului Bohr, în timp ce $C[SO(5)] = \hat{\Lambda}^2$ iar $C[SO(3)] = \hat{L}^2$. Pentru o reproducere cantitativă a datelor experimentale cu un număr cât mai mic de parametri, cel de al doilea operator Casimir poate fi omis. Această alegere se rezumă la modificarea Hamiltonianului (1) prin adunarea unui termen ce conservă simetria $SO(5)$, și anume $\hat{L}^2$. Acesta are menirea de a desface multipletul τ de nivele energetice fără a schimba funcția de undă totală [26]. Acest lucru este posibil deoarece armonicile sferice $SO(5)$ sunt funcții proprii atât pentru $\hat{\Lambda}^2$ cât și pentru $\hat{L}^2$ și $\hat{L}_3$ cu valorile proprii $L(L+1)$ și respectiv M .

Formalismul, fără nici o restricție impusă parametrilor a și b , a fost aplicat cu succes pentru descrierea stărilor de energie joasă ale nucleelor $^{96,98,100}\text{Mo}$, scoțând în evidență aspecte legate de coexistența de forme a acestor nucleee.

Obiectivul 2: *Studiul problemelor cvasi-exact solubile descrise de ecuația Schrödinger pentru un potențial sextic.*

Rezultate preconizate:

- Stabilirea legăturii dintre cvasi-exact solvabilitatea unei ecuații Schrödinger multi-dimensionale pentru un potential sextic și soluțiile polinomiale ale ecuației diferențiale Heun biconfluente.
- Extinderea spectrului algebrizabil al ecuației Schrödinger pentru un potential sextic prin variația ordinului de exact solvabilitate cu momentul orbital.
- Realizarea unui raport final ce va include rezultatele importante aferente programului de cercetare propus.

Atașat acestui raport este forma finală a lucrării ce prezintă rezultatele obținute prin îndeplinirea acestui obiectiv. În cele ce urmează voi prezenta pe scurt concluziile reieșite din acest studiu ce fac obiectul acestui raport de cercetare final.

Emergența soluțiilor polinomiale pentru ecuația diferențială Heun bi-confluentă [27] a fost investigată în legătură cu noțiunea de solvabilitate cvasi-exactă [28–31]. Formalismul

analitic complet a fost folosit mai apoi pentru a studia proprietatea de solvabilitate cvasi-exactă a ecuației Schrödinger hyper-radiale în D dimensiuni

$$\left[-\frac{d^2}{dr^2} - \frac{D-1}{r} \frac{d}{dr} + \frac{l(l+D-2)}{r^2} + V(r) - E_{nl} \right] \Psi_{nrl}(r) = 0, \quad (14)$$

pentru un potențial sextic izotrop

$$V(r) = ar^2 + br^4 + r^6, \quad (15)$$

unde $\hbar = 2m = 1$, în timp ce l este numarul cuantic asociat grupului ortogonal al rotațiilor $SO(D)$, iar indicele n_r denotă soluțiile distințe ale excitațiilor asociate variabilei radiale r .

Acest lucru a fost realizat prin aducearea, printr-o schimbare de variabilă $y = r^2/\sqrt{2}$ și de funcție

$$\Psi_{nrl}(y) \sim y^{-(D-1)/4} y^{\frac{\lambda+1}{2}} e^{-\frac{x}{4}(\sqrt{2}b+2x)} h(y), \quad (16)$$

a ecuației Schrödinger radiale asociate acestei probleme, la o formă canonică a ecuației Heun bi-confluente [32–36]

$$\begin{aligned} & yh''(y) + (1 + \alpha - \beta y - 2y^2) h'(y) \\ & + \left\{ (\gamma - \alpha - 2)y - \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] \right\} h(y) = 0. \end{aligned} \quad (17)$$

Condițiile necesare pentru a avea soluții polinomiale pentru ecuația Heun [34] sunt apoi transpusă în constrângeri asupra parametrilor potențialului exprimate în funcție de numărul cuantic de rotație l , dimensiunea spațiului D precum și ordinul de solvabilitate exactă n :

$$a = \frac{b^2}{4} - 2l - D - 4n - 2. \quad (18)$$

n definește de fapt ordinul de trunchiere al soluțiilor polinomiale pentru ecuația Heun bi-confluentă și deci dictează numărul de stări ce pot fi obținute algebraic exact în forme analitice compacte.

Pentru a avea un potențial independent de stare, coeficienții a și b trebuie să fie invariante la schimbarea numărului cuantic l și a ordinului de trunchiere n

$$l + 2n = K = const. \quad (19)$$

Acest lucru poate fi realizat prin varierea lui l cu două unități corelată cu varierea lui n cu o unitate [37–41]. Astfel, setând o valoare maximă pentru n , se pot determina doar

stări cu l par sau doar stări l impar. Numărul de soluții pentru un l fixat scade odată cu valoarea lui l . Acest artificiu matematic are rolul de a adapta formalismul solvabilității cvasi-exacte la potențiale independente de stare. Un avantaj adițional este oferit și de mărirea numărului de stări ce pot fi determinate exact.

Proprietățile potențialului sextic în aceste condiții, sugerează reacții diferite la variația mărimilor implicate, în cele trei faze ale potențialului determinate de caracteristici specifice ale punctelor sale critice:

1) Când potențialul sextic are un singur punct minim în origine, domeniul de existență a soluțiilor exacte în spațiul parametrilor săi este restrâns odată cu mărirea dimensiunii D și ordinului maxim de solvabilitate exactă.

2) Pentru potențiale cu un maxim în $r = 0$ și un minim în $r > 0$, domeniul de existență al soluțiilor exacte crește odata mărirea atât a dimensiunii spațiului cât și a ordinului maxim de solvabilitate exactă.

3) În final, există potențiale cvasi-exact solubile ce prezintă simultan două minime, cu unul în origine. Domeniul lor de existență fiind mai mic pentru ordine maxime de solvabilitate exactă și dimensiune D mai mari.

Ca exemplu demonstrativ al acestei metode, au fost realizate niște calcule pentru cazul tridimensional. În concluzie, studiul realizat oferă o descriere completă a proprietății de solvabilitate cvasi-exactă a potențialului sextic izotropic în ceea ce privește soluțiile polinomiale ale ecuației Heun bi-confluente. Trebuie de menționat că formalismul descris este ușor transpozabil în aplicații fizice concrete. Deasemenea, a fost arătat faptul că mecanismul ce menține potențialul independent de stare extinde utilitatea proprietății de solvabilitate cvasi-exactă, fapt ce se reflectă și într-o creștere consistentă a numărului de stări exact solubile ale potențialului considerat.

Obiectivele prezentate în cadrul propunerii de ceretare au fost realizate integral, iar rezultatele preconizate au fost atinse.

Referințe

- [1] A. Bohr and B. R. Mottelson, *Nuclear Structure*, Vol. 2, Benjamin, Reading, Massachusetts, 1975.
- [2] W. Pauli, *General Principles of Quantum Mechanics* (Springer, Berlin, 1980).
- [3] G. Gneuss, U. Mosel and W. Greiner, Phys. Lett. B **30**, 397 (1969).
- [4] G. Gneuss and W. Greiner, Nucl. Phys. A **171**, 449 (1971).
- [5] D. Habs, H. Klewe-Nebenius and K. Wissak, Z. Physik **267**, 149 (1974).

- [6] P. O. Hess, M. Seiwert, J. Maruhn, and W. Greiner, Z. Phys. A **296**, 147 (1980).
- [7] L. Fortunato, Eur. Phys. J. A **26**, s01, 1 (2005).
- [8] P. Buganu and L. Fortunato, J. Phys. G: Nucl. Part. Phys. **43**, 093003 (2016).
- [9] D. J. Rowe and J. L. Wood, *Fundamentals of nuclear models: Foundational Models* (World Scientific, Singapore, 2010).
- [10] R. Budaca and A. I. Budaca, EPL **123**, 42001 (2018).
- [11] F. Iachello, Phys. Rev. Lett. **85**, 3580 (2000).
- [12] F. Iachello, Phys. Rev. Lett. **87**, 052502 (2001).
- [13] R. F. Casten, Nature Phys. **2**, 811 (2006).
- [14] R. Budaca and A. I. Budaca, Phys. Lett. B **759**, 349 (2016).
- [15] R. Budaca, P. Buganu, and A. I. Budaca, Phys. Lett. B **776**, 26 (2018).
- [16] A. Bohr, Mat. Fys. Medd. K. Dan. Vidensk. Selsk. **26**, 14 (1952).
- [17] D. J. Rowe, P. S. Turner, and J. Repka, J. Math. Phys. **45**, 2761 (2004).
- [18] G. Rakavy, Nucl. Phys. **4**, 289 (1957).
- [19] D. R. Bes, Nucl. Phys. **10**, 373 (1959).
- [20] H. Taşeli and A. Zafer, J. Comput. Appl. Math. **95**, 83 (1998).
- [21] K. Heyde and J. L. Wood, Rev. Mod. Phys. **83**, 1467 (2011).
- [22] M. D. Harmony, Chem. Soc. Rev. **1**, 211 (1972).
- [23] Q. B. Chen, S. Q. Zhang, P. W. Zhao, R. V. Jolos, and J. Meng, Phys. Rev. C **94**, 044301 (2016).
- [24] R. Budaca, Phys. Rev. C **98**, 014303 (2018).
- [25] D. J. Rowe, Prog. Part. Nucl. Phys. **37**, 265 (1996).
- [26] M. A. Caprio and F. Iachello, Nucl. Phys. A **781**, 26 (2007).
- [27] K. Heun *Math. Ann.* 33:161, 1888.
- [28] A. G. Ushveridze, *Quasi-Exactly Solvable Models in Quantum Mechanics* (Institute of Physics Publishing, Bristol, 1994).
- [29] A. V. Turbiner, Phys. Rep. **642**, 1-71 (2016).
- [30] M. A. Gonzalez Leon, J. Mateos Guilarte, A. Moreno Mosquera, and M. de la Torre Mayado, arXiv:1406.2643v2.
- [31] G. Lévai and A. M. Ishkhanyan, Mod. Phys. Lett. A **34**, 1950134 (2019).
- [32] P. Maroni, C. R. Acad. Sci. Paris Sér. I Math. **264**, 503-505 (1967).
- [33] A. Decarreau, M. Cl. Dumont-Lepage, P. Maroni, A. Robert, and A. Ronveaux, Ann. Soc. Sci. Bruxelles Sér. I **92**, 53-78 (1978).
- [34] A. Decarreau, P. Maroni, and A. Robert, Ann. Soc. Sci. Bruxelles Sér. I **92**, 151-189 (1978).
- [35] A. Ronveaux, *Heun's Differential Equations* (Oxford University Press, Oxford, 1995).
- [36] S. Y. Slavyanov and W. Lay, *Special Functions: A Unified Theory Based on Singularities* (Oxford University Press, Oxford, 2000).
- [37] G. Lévai and J. M. Arias, Phys. Rev. C **69**, 014304 (2004).
- [38] G. Lévai and J. M. Arias, Phys. Rev. C **81**, 044304 (2010).
- [39] P. Buganu and R. Budaca, Phys. Rev. C **91**, 014306 (2015).
- [40] P. Buganu and R. Budaca, J. Phys. G: Nucl. Part. Phys. **42**, 105106 (2015).
- [41] R. Budaca, P. Buganu, M. Chabab, A. Lahbas, and M. Oulne, Ann. Phys. (NY) **375**, 65-90 (2016).

Data

Noiembrie 2019

Radu Budaca

Quasi-exact solvability of the D -dimensional sextic potential in terms of truncated bi-confluent Heun functions

R. Budaca*

Abstract

The D -dimensional Schrödinger equation for an isotropic sextic potential is brought to a form compatible with the canonical bi-confluent Heun differential equation. The quasi-exactly solvable properties of the model are recovered by considering polynomial solutions for the bi-confluent Heun equation which constrains the potential parameters in terms of rotation quantum number, space dimension and order of the exact solvability. It is shown that the state independence of the potential can be maintained by using a see-saw adjustment between the rotation quantum number and the exact solvability order. An analysis on the exactly solvable instances of the sextic potential is presented in correlation with the extended set of exactly solvable states.

MSC: 34Axx, 34Bxx, 81Qxx, 81Vxx

keywords: Schrödinger equation, Quasi exact solvability, bi-confluent Heun differential equation.

1 Introduction

The study of Heuns differential equation [1] and its confluent forms is a very important in mathematics [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9] due to its many valuable

---

*rbudaca@theory.nipne.ro Department of Theoretical Physics, "Horia Hulubei" National Institute for Physics and Nuclear Engineering, Reactorului 30, RO-077125, POB-MG6, Bucharest Magurele, Romania; Academy of Romanian Scientists, 54 Splaiul Independenței, RO-050094, Bucharest, Romania

physics applications [10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17]. Indeed, the special cases of the confluent Heun equation include well known mathematical physics equations, such as the Spheroidal, Generalized Spheroidal, Whittaker-Hill, Razavy, Mathieu and many other equations. In particular, the confluent Heun equation was consistently used in quantum mechanics for the purpose of finding new categories of solvable potentials [18, 19, 20]. As the Schrödinger equation is the cornerstone of quantum mechanical treatment of physical systems, the information related to it is essential. Exact solutions of the Schrödinger equation determined in a fully algebraic manner, are directly related to the symmetry properties of the model. The study of these solutions reveals real or hidden and unexpected properties of the modeled physical systems and provides guidelines to construct consistent perturbation approaches for quantitative calculations of relevant quantities for more complex potentials. The limited number of exactly solvable potentials include the Coulomb, Kratzer, harmonic oscillator, Davidson, Morse, Pöschl-Teller, Scarf, Rosen-Morse, Eckart, Nathanzon and a few others. A bridge between exact models and the exactly non-solvable potentials is offered by the notion of quasi-exact solvability [22], which is understood as the property of the model to have only a finite number of exact and explicit analytical solutions for certain parametrizations of the considered potential. All these quasi-exactly solvable models arise as special cases of the confluent Heun equation with polynomial solutions [14, 8]. In this sense, especially useful for physical phenomena are few double-well potentials, whose low-lying eigenstates are related to the finite polynomial solutions of the confluent Heun equation. In many cases, extension to multiple dimensions is possible, however with particular changes in physical implications [14].

Here, the case of the quasi-exactly solvable multidimensional isotropic sextic potential will be considered in terms of the polynomial solutions of the bi-confluent Heun equation. The aim of the study is to obtain the restriction of the potential parameters in terms of the dimension of the coordinate space and using this condition to extend and optimize the number of exactly solvable states for a certain set of potential parameters. Additionally, the quasi-exactly solvable form of the potential is analyzed in what concerns the number of exhibiting critical points.

The paper is structured as follows. In the next section, the general canonical form of the bi-confluent Heun differential equation will be presented together with the conditions which accommodate solutions of the polynomial type. Section 3 will be devoted to the relation between the quasi-exactly solvable D -dimensional Schrödinger equation for an isotropic sextic potential and the bi-confluent Heun equation with polynomial solutions. In Section

4, an example calculation will be presented for the three-dimensional case. The final conclusions will be drawn in the last section.

2 Polynomial solutions of the bi-confluent Heun differential equation

The canonical form of the bi-confluent Heun differential equation is [2, 3, 4, 5, 6]:

$$\begin{aligned} &yh''(y) + \left(1 + \alpha - \beta y - 2y^2\right) h'(y) \\ &+ \left\{(\gamma - \alpha - 2)y - \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)]\right\} h(y) = 0. \end{aligned} \quad (1)$$

If $\alpha > 0$, it admits solutions of the power series form [4]:

$$h(y) = \sum_{p=0}^{\infty} \frac{A_p}{(1 + \alpha)_p p!} y^p, \quad (2)$$

where $A_0 = 1$, and

$$(x)_p = \frac{\Gamma(x + p)}{\Gamma(x)} = x(x + 1)\dots(x + p - 1). \quad (3)$$

is a Pochhammer symbol [21]. The coefficients A_p must then satisfy the three-term recurrence relation

$$\begin{aligned} &A_{p+2} - A_{p+1} \left\{ (p + 1)\beta + \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] \right\} \\ &+ A_p (\gamma - 2 - \alpha - 2p)(p + 1)(p + \alpha + 1) = 0, \end{aligned} \quad (4)$$

which is obtained from Eq.(1) when inserting (2) into it. In order to have polynomial solutions, the power series (2) must be firstly bounded below, which results in the initial condition $A_{-1} = 0$ for the recurrence relation. The truncation from above of the power series is conditioned by

$$\gamma - 2 - \alpha = 2n, \quad n = 0, 1, 2, \dots, \quad (5)$$

and

$$A_{n+1} = 0. \quad (6)$$

Applying these conditions to the recurrence relation (4), one can easily see that all coefficients A_p with $p > n$ vanish and the series (2) is indeed truncated to a polynomial of degree n . The last condition actually represents a set of linear equations for the non-vanishing coefficients A_n :

$$-\frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] A_0 + A_1 = 0, \quad (7)$$

$$2n(1 + \alpha)A_0 - \left\{ \beta + \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] \right\} A_1 + A_2 = 0,$$

$$4(n-1)(2 + \alpha)A_1 - \left\{ 2\beta + \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] \right\} A_2 + A_3 = 0,$$

.....

$$2n(n + \alpha)A_{n-1} + \left\{ n\beta + \frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] \right\} A_n = 0. \quad (8)$$

The system of linear equations can be written in a matrix form as:

$$\mathbf{M} \mathbf{A} = \begin{pmatrix} \Delta_0 & 1 & 0 & 0 & : & 0 & 0 \\ \Gamma_1 & \Delta_1 & 1 & 0 & : & 0 & 0 \\ 0 & \Gamma_2 & \Delta_2 & 1 & : & 0 & 0 \\ .. & .. & .. & .. & .. & .. & .. \\ 0 & 0 & 0 & 0 & : & \Delta_{n-1} & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & : & \Gamma_{n-1} & \Delta_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A_0 \\ A_1 \\ A_2 \\ .. \\ A_{n-1} \\ A_n \end{pmatrix} = 0, \quad (9)$$

where

$$\Delta_k = -\frac{1}{2} [\delta + \beta(1 + \alpha)] - k\beta, \quad (10)$$

$$\Gamma_k = 2k(n - k + 1)(k + \alpha). \quad (11)$$

Finally, one can see that the second restriction (6) amounts to the compatibility condition

$$\det \mathbf{M} = 0. \quad (12)$$

The truncation of the power series (2) infer that the associated model is quasi-exactly solvable [22], that is only a limited set of its states can be explicitly determined in an algebraic manner. As a matter of fact, quasi-exact solvability is directly connected to polynomial solutions of the general Heun equation [14, 8, 23]. The quasi-exact solvability of Schrödinger equations which can be brought to the bi-confluent Heun equation form is of two types. If the energy is contained explicitly in the first condition (5), then it is said that the model's quasi-exact solvability is of type two, else the energy is determined from the compatibility condition (6) and the quasi-exact solvability is of type one [14]. Note however, that in the first case

the compatibility condition will be used to determine the other parameters involved in the first condition (5) and consequently defining the energy. For example, oscillator-like potentials lead to quasi-exactly solvable problems of first type, while Coulomb-like potentials are of the second type.

3 Sextic potential in D dimensions

For a particle moving in an isotropic potential in D dimensions, the hyper-radial equation has the form:

$$\left[-\frac{d^2}{dr^2} - \frac{D-1}{r} \frac{d}{dr} + \frac{l(l+D-2)}{r^2} + V(r) - E_{nl} \right] \Psi_{n_r l}(r) = 0. \quad (13)$$

The energy units are such that $\hbar = 2m = 1$, while l is the quantum number associated to the orthogonal group of rotations in D dimensions $SO(D)$. The index n_r denotes distinct solutions of the equation for fixed l . The above equation is written in a convenient Schrödinger canonical form

$$\left[-\frac{d^2}{dr^2} + \frac{\lambda(\lambda+1)}{r^2} + V(r) - E_{nl} \right] \Phi_{n_r l}(r) = 0, \quad (14)$$

with the help of the change of function $\Phi_{n_r l}(r) = r^{(D-1)/2} \Psi_{n_r l}(r)$ and using the notation $\lambda = l + (D-3)/2$. In what follows one will consider a sextic potential of the following form:

$$V(r) = Ar^2 + Br^4 + Cr^6. \quad (15)$$

It is easy to verify that the energy eigenvalue of the Schrödinger equation for such a potential satisfies the scaling property:

$$E(A, B, C) = C^{-\frac{1}{4}} E(AC^{-\frac{1}{2}}, BC^{-\frac{3}{4}}, 1). \quad (16)$$

Other two relationships can be found such that to obtain parameter free factor for the harmonic (r^2) or the quartic (r^4) term. The choice made here, will become useful in comparing the results with the quasi-exactly solvable model of Ref.[22]. Leaving aside the scale dependence, all information can be obtained by solving just the sextic potential:

$$V(r) = ar^2 + br^4 + cr^6. \quad (17)$$

In order to solve the Schrödinger equation for this potential by means of Heun functions, one first make the change of variable $y = r^2/\sqrt{2}$. The new differential equation then reads as

$$\left[y \frac{d^2}{dy^2} + \frac{1}{2} \frac{d}{dy} - \frac{\lambda(\lambda+1)}{4y} - \frac{1}{4} (ay + 2by^2 + 4y^3 - E) \right] \tilde{\Phi}_{nrl}(y) = 0, \quad (18)$$

where $\tilde{\Phi}_{nrl}(y) = \Phi_{nrl}(\sqrt{y\sqrt{2}})$.

Making now the change of function $\tilde{\Phi}_{nrl}(y) = y^{\frac{\lambda+1}{2}} e^{-\frac{x}{4}(\sqrt{2}b+2x)} h(y)$, one arrives at the following equation

$$\begin{aligned} & yh''(y) + \left(\lambda + \frac{3}{2} - \frac{b}{\sqrt{2}}y - 2y^2 \right) h'(y) \\ & + \left\{ \left(\frac{b^2}{8} - \lambda - \frac{5}{2} - \frac{a}{2} \right) y + \frac{\sqrt{2}}{4} \left[E - \frac{b}{2}(2\lambda + 3) \right] \right\} h(y) = 0. \end{aligned} \quad (19)$$

Comparing it with (1), the following correspondences can be made:

$$\alpha = \lambda + \frac{1}{2}, \quad \beta = \frac{b}{\sqrt{2}}, \quad \delta = -\frac{E}{\sqrt{2}}, \quad \gamma = \frac{1}{2} \left(\frac{b^2}{4} - a \right), \quad (20)$$

and

$$\Delta_k = \frac{\sqrt{2}}{4} \left[E - b \left(\lambda + \frac{3}{2} + 2k \right) \right], \quad (21)$$

$$\Gamma_k = k(n - k + 1)(2k + 2\lambda + 1). \quad (22)$$

In order to have finite polynomial solutions, the first condition (5) becomes a relation between the potential parameters, the rotation quantum number λ and the truncation order n :

$$a = \frac{b^2}{4} - 2\lambda - 5 - 4n = \frac{b^2}{4} - 2l - D - 4n - 2. \quad (23)$$

In order to have a state-independent potential, the coefficients a and b must be invariant with the change of rotation quantum number l and the truncation order n . This is realized, if the following condition is fulfilled:

$$l + 2n = K = \text{const.} \quad (24)$$

A see-saw variation of l and n can work within this restriction [24, 25, 26, 27, 28]. Indeed, increasing l with two units, will trigger the decrease of n with a

single unit. Setting a maximum value n_{Max} for n , one can exactly determine only the odd- l or even- l states, with l -dependent number of solutions for the r variable.

Let us turn to the general form of the sextic potential, whose critical points are $r = 0$ and

$$r_{\pm} = \sqrt{\frac{1}{3} \left(-b \pm \sqrt{b^2 - 3a} \right)}. \quad (25)$$

Plugging in the above equation the identities (23) and (24), one obtains the quasi-exactly solvable form of the sextic potential

$$V_{QE}(r) = \left(\frac{b^2}{4} - 2(K+1) - D \right) r^2 + br^4 + r^6, \quad (26)$$

whose non-zero critical points are given by

$$r_{\pm} = \sqrt{\frac{1}{3} \left(-b \pm \sqrt{\frac{b^2}{4} + 6(K+1) + 3D} \right)}. \quad (27)$$

Judging by the number of critical points, there are three different cases:

1) For $b > 2\sqrt{2(K+1)} + D$, the potential (26) has a single minimum in $r = 0$. The domain of existence for this case decreases with the increase of the dimensions number D and the number of exactly solvable states involved in the quantity K .

2) The critical point $r = 0$ of the potential (26) becomes a maximum, and an additional minimum appears at r_+ if $-2\sqrt{2(K+1)} + D < b < 2\sqrt{2(K+1)} + D$. The increase of $2(K+1) + D$ quantity causes the increase of the existence interval, the lowering in energy of the potential minimum and the displacement of the minimum position to higher r values. The effect of b variation is opposite.

3) Finally, potential (26) can have simultaneously minima in $r = 0$ and r_+ , separated by a maximum in r_- when $b < -2\sqrt{2(K+1)} + D$. In this case, increasing $2(K+1) + D$ leads to an energy lowering for the maximum and non-zero minimum of the potential, and to their shifting to low and respectively larger values of r . While larger values of b correspond to a simultaneously increased maximum and decreased minimum of the potential, both being displaced to higher r values.

The total wave function corresponding to the D -dimensional Schrödinger equation for a quasi-exactly solvable sextic potential can be written as fol-

lows:

$$\Psi_{n_r l}(r) = N_{n_r l} r^l e^{-\frac{r^4}{4} - \frac{b r^2}{4}} \sum_{p=0}^{n_{Max}-\frac{l+\tau}{2}} \frac{A_p^{n_r}}{\left(l + \frac{D}{2}\right)_p p!} \left(\frac{r^2}{\sqrt{2}}\right)^p, \quad (28)$$

where $\tau = 0$ for even l states, and $\tau = 1$ for odd l states, while n_r denotes the order of the solution for the secular equation involving the coefficients A_p . The norm $N_{n_r l}$ can be determined in terms of hypergeometric functions of the first kind [21].

At this point, it is instructive to compare this formalism with the one-dimensional quasi-exactly solvable model of Ref.[22], whose differential operator is

$$\begin{aligned} & -\frac{d^2}{dx^2} + \frac{\left(2s - \frac{3}{2}\right)\left(2s - \frac{1}{2}\right)}{x^2} \\ & + \left[b'^2 - 4a' \left(s + \frac{1}{2} + n\right)\right] x^2 + 2a'b'x^4 + a'^2 x^6. \end{aligned} \quad (29)$$

The above equation can be easily recovered from the formulas (13) and (26) by matching the involved parameters as:

$$a' = 1, \quad b' = \frac{b}{2}, \quad 2s = l + \frac{D}{2}, \quad (30)$$

and with integer n having the same significance of exact solvability order.

4 Three-dimensional case

In order to clarify the procedure, one will treat here the case of $D = 3$ for a maximal truncation order $n_{Max} = 1$ and consider only the even l states. This choice amounts to $K = 2$ and to the following state-independent form of the quasi-exactly solvable sextic potential

$$V_{QE}(r) = \left(\frac{b^2}{4} - 9\right) r^2 + br^4 + r^6. \quad (31)$$

As can be seen, the results will have a parametric dependence only on b . For $l = 0$, the truncation order is $n = 1$ and the compatibility condition for the non-vanishing coefficients A_0 and A_1 reads:

$$\det \begin{vmatrix} \Delta_0 & 1 \\ \Gamma_1 & \Delta_1 \end{vmatrix} = 0. \quad (32)$$

It can be expanded into a quadratic equation for the energy

$$\sqrt{E^2 - b \left(l + \frac{5}{2} \right)} - b^2 - 8(2l + 3). \quad (33)$$

The two solution for the energy are then

$$E_{00} = b \left(l + \frac{5}{2} \right) - \sqrt{b^2 + 16 \left(l + \frac{3}{2} \right)}, \quad (34)$$

$$E_{10} = b \left(l + \frac{5}{2} \right) + \sqrt{b^2 + 16 \left(l + \frac{3}{2} \right)}, \quad (35)$$

with the corresponding wave-functions:

$$\Psi_{00}(r) = N_{00} e^{-\frac{r^4}{4} - \frac{br^2}{4}} \left[1 + \frac{b - \sqrt{b^2 + 16 \left(l + \frac{3}{2} \right)}}{4 \left(l + \frac{3}{2} \right)} r^2 \right], \quad (36)$$

$$\Psi_{10}(r) = N_{10} e^{-\frac{r^4}{4} - \frac{br^2}{4}} \left[1 + \frac{b + \sqrt{b^2 + 16 \left(l + \frac{3}{2} \right)}}{4 \left(l + \frac{3}{2} \right)} r^2 \right], \quad (37)$$

where coefficients $A_0 = 1$ and A_1 were determined from the two-dimensional system of linear equations with compatibility condition (32).

Now, for $l = 2$ and $n = 0$, there is a single solution which is simply

$$E_{02} = b \left(l + \frac{3}{2} \right), \quad \Psi_{02}(r) = N_{02} r^2 e^{-\frac{r^4}{4} - \frac{br^2}{4}}. \quad (38)$$

5 Conclusions

The emergence of polynomial solutions for the bi-confluent Heun differential equation was discussed in connection to the notion of quasi-exact solvability. The formalism was used to investigate the quasi-exact solvability of the D -dimensional Schrödinger equation for an isotropic sextic potential. This was done by bringing the corresponding Schrödinger equation, through a change of variable and function, to a canonical bi-confluent Heun form. The conditions for polynomial solutions of the bi-confluent Heun equation are transposed into constraints on the potential parameters in terms of rotation quantum number, space dimension and order of the exact solvability.

The properties of the sextic potential within these constraints suggest distinct responses to the variation of the involved quantities associated to three well defined phases, where the potential have specific critical point characteristics. A mathematical artifice is used to adapt the formalism to state independent potentials with extended number of exactly solvable states in what concerns both radial and rotational quantum numbers. An illustrative example of the method was presented for the three-dimensional case. In conclusion, the present study provides a complete description of the quasi-exact solvability property of the isotropic sextic potential in connection to the polynomial solutions of the bi-confluent Heun equation, which is easily transposable to concrete applications. Also, it was shown that the mechanism assuring the potential's state independence leads to an extension of the quasi-exact solvability's utility, reflected in a greater number of exactly solvable states associated the considered potential.

References

- [1] K. Heun. Zur theorie der Riemann'schen functionen zweiter ordnung mit vier verzweigungspunkten. *Math. Ann.* 33:161, 1888.
- [2] P. Maroni. Equations differentielle. Sur le forme bi-confluente de l'équation de Heun. *C. R. Acad. Sci. Paris Sér. I Math.* 264:503-505, 1967.
- [3] A. Decarreau, M. Cl. Dumont-Lepage, P. Maroni, A. Robert, A. Ronveaux. Formes canoniques des équations confluentes de l'équation de Heun. *Ann. Soc. Sci. Bruxelles Sér. I* 92:53-78, 1978.
- [4] A. Decarreau, P. Maroni, A. Robert. Sur les équations confluentes de l'équation de Heun. *Ann. Soc. Sci. Bruxelles Sér. I* 92:151-189, 1978.
- [5] A. Ronveaux. *Heun's Differential Equations*, Oxford University Press, Oxford, 1995.
- [6] S. Y. Slavyanov, W. Lay. *Special Functions: A Unified Theory Based on Singularities*, Oxford University Press, Oxford, 2000.
- [7] E. R. Arriola, A. Zarzo, J. S. Dehesa. Spectral properties of the biconfluent Heun differential equation. *J. Comp. and App. Math.* 37:161-169, 1991.

- [8] M. A. Gonzalez Leon, J. Mateos Guilarte, A. Moreno Mosquera, M. de la Torre Mayado. On the quasi-exact solvability of the confluent heun equation. arXiv:1406.2643v2.
- [9] H. Karayer, D. Demirhan, F. Büyükkiliç. Extension of Nikiforov-Uvarov method for the solution of Heun equation. *J. Math. Phys.* 56:063504, 2015.
- [10] H. Ciftci, R. L. Hall, N. Saad, E. Dogu. Physical applications of second-order linear differential equations that admit polynomial solutions. *J. Phys. A: Math. Theor.* 43:415206, 2010.
- [11] Y.-H. Zhang. Exact polynomial solutions of second order differential equations and their applications. *J. Phys. A: Math. Theor.* 45:065206, 2012.
- [12] Bei-Hua Chen Yan Wu, Qiong-Tao Xie. Heun functions and quasi-exactly solvable double-well potentials. *J. Phys. A: Math. Theor.* 46:035301, 2013.
- [13] F. Caruso, J. Martins, V. Oguri. Solving a two-electron quantum dot model in terms of polynomial solutions of a Biconfluent Heun equation. *Ann. Phys.* 347:130140, 2014.
- [14] A. V. Turbiner. One-dimensional quasi-exactly solvable Schrödinger equations. *Phys. Rep.* 642:1-71, 2016.
- [15] H. Karayer, D. Demirhan, F. Büyükkiliç. Solution of Schrödinger equation for two different potentials using extended Nikiforov-Uvarov method and polynomial solutions of biconfluent Heun equation. *J. Math. Phys.* 59:053501, 2018.
- [16] Q. Xie. QAnalytical results for periodically-driven two-level models in relation to Heun functions. *Pramana J. Phys.* 91:19, 2018.
- [17] M. Hortaçsu. Heun functions and some of their applications in physics. *Adv. High Energy Phys.* 2018:8621573, 2018.
- [18] A. K. Bose. Solvable potentials. *Phys. Lett.* 7:4-7, 1963.
- [19] A. Lemieux, A. K. Bose. Construction de potentiels pour lesquelles l'équation de Schrödinger est soluble. *Ann. Inst. H Poincaré A* 10:259-270, 1969.

- [20] F. T. Hioe, D. MacMillan. E. W. Montroll, Quantum theory of anharmonic oscillators. *J. Math. Phys.* 17:1320-1327, 1976.
- [21] M. Abramowitz, I. A. Stegun. *Handbook of Mathematical Functions with Formulas, Graphs, and Mathematical Tables*, 9th printing. New York: Dover, 1972.
- [22] A. G. Ushveridze, *Quasi-Exactly Solvable Models in Quantum Mechanics* (Institute of Physics Publishing, Bristol, 1994).
- [23] G. Lévai, A. M. Ishkhanyan. Exact solutions of the sextic oscillator from the bi-confluent Heun equation. *Mod. Phys. Lett. A* 34:1950134, 2019.
- [24] G. Lévai, J. M. Arias. The sextic oscillator as a γ -independent potential. *Phys. Rev. C* 69:014304, 2004.
- [25] G. Lévai, J. M. Arias. Search for critical-point nuclei in terms of the sextic oscillator. *Phys. Rev. C* 81:044304, 2010.
- [26] P. Buganu, R. Budaca. Analytical solution for the Davydov-Chaban Hamiltonian with a sextic potential for $\gamma = 30^\circ$. *Phys. Rev. C* 91:014306, 2015.
- [27] P. Buganu, R. Budaca. Sextic potential for γ -rigid prolate nuclei. *J. Phys. G: Nucl. Part. Phys.* 42:105106, 2015.
- [28] R. Budaca, P. Buganu, M. Chabab, A. Lahbas, M. Oulne. Extended study on a quasi-exact solution of the Bohr Hamiltonian. *Ann. Phys. (NY)* 375:65-90, 2016.
- [29] B. Leaute, G. Marcilhacy. On the Schrodinger equations of rotating harmonic, three-dimensional and doubly anharmonic oscillators and a class of confinement potentials in connection with the biconfluent Heun differential equation. *J. Phys. A: Math. Gen.* 19:3527, 1986.